

Nr identyfikacyjny
spHI – – 2020/2021
(numer porządkowy z kodowania)

**WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY
Z HISTORII**
organizowany przez Łódzkiego Kuratora Oświaty
dla uczniów szkół podstawowych w roku szkolnym 2020/2021

TEST – ETAP SZKOLNY

- Arkusz liczy **12 stron** i zawiera **33 zadania**, w tym brudnopis.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój arkusz jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj długopisem bądź piórem, kolorem czarnym lub niebieskim.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- W zadaniach zamkniętych zaznacz prawidłową odpowiedź, wstawiając znak X we właściwym miejscu.
- Jeżeli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz znakiem X inną odpowiedź.
- Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które umieścisz w miejscu do tego przeznaczonym.
- Do każdego numeru zadania podana jest maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania za prawidłową odpowiedź.
- Pracuj samodzielnie. Postaraj się udzielić odpowiedzi na wszystkie pytania.
- Nie używaj korektora. Jeśli pomylisz w zadaniach otwartych, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz poprawną.
- Korzystaj tylko z przyborów i materiałów określonych w regulaminie konkursu.

Powodzenia!

Czas pracy:

60 min.

Wypełnia Komisja Konkursowa po zakończeniu sprawdzenia prac

Imię i nazwisko ucznia

.....

Zadanie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Punkty możliwe do uzyskania	3	1	2	2	3	3	2	2	4	1	3	3	2	3	4	4	3	4	4	4
Punkty uzyskane																				

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	Razem
2	1	2	4	5	4	3	2	1	3	10	4	2	100 pkt.

Podpisy członków komisji sprawdzających prace:

1. (imię i nazwisko).....(podpis)

2. (imię i nazwisko).....(podpis)

Zadanie 1 (0 – 3 p.)

Oceń prawdziwość podanych zdań. Zaznacz „P” jeśli zdanie jest prawdziwe lub „F” jeśli zdanie jest fałszywe.

Wierzenia religijne ludów Mezopotamii cechował politeizm i antropomorfizm.	P/F
Faraon sprawował władzę despotyczną za pośrednictwem licznych urzędników.	P/F
Diaspora to słowo pochodzenia greckiego, oznaczające rozproszenie jednego narodu wśród innych narodów.	P/F

Zadanie 2 (0 – 1 p.)

„Nasz ustrój polityczny nie jest naśladownictwem obcych praw, a my sami raczej jesteśmy wzorem dla innych niż inni dla nas. Nazywa się ten ustrój demokracją, ponieważ opiera się na większości obywateli a nie na mniejszości.” To słowa z przemowy jednego z najśłynniejszych Greków. Który z Greków jest autorem cytowanego fragmentu?

- a. Herodot
- b. Perykles
- c. Arystoteles

Zadanie 3 (0 – 2 p.)

Platon i Sokrates to słynni greccy filozofowie. Który z nich:

- a. Był założycielem szkoły filozoficznej.....
- b. Nie spisywał swoich poglądów, ale przedstawiał je w czasie dyskusji

Zadanie 4 (0 – 2 p.)

Był jednym z najśłynniejszych wodzów starożytności, uwielbianym przez żołnierzy i znienawidzonym przez senatorów – Gajusz Juliusz Cezar. Podkreśl informacje prawdziwe dotyczące Juliusza Cezara.

- a. Juliusz Cezar pochodził z rodziny, wywodzącej się od rodu Juliuszów, którego mitycznym założycielem był Eneasz.
- b. Cezarowi udało się podbić Galię w ciągu jednego roku.
- c. Na czele swej armii przekroczył Rubikon, graniczną rzekę prowincji Galii, wypowiadając słynne słowa „Alea iacta est” - kości zostały rzucone.
- d. 14 lutego 44 p.n.e. sejm obwołał Cezara dyktatorem wieczystym.

Zadanie 5 (0 – 3 p.)

Wstaw znak „x” w wyznaczone miejsca przy zdaniach poprawnie opisujących czasy imperium rzymskiego.

- a. Panteon to świątynia rzymska, która była poświęcona wszystkim bogom.
- b. Forum Romanum to był główny plac w każdym mieście Imperium Rzymskiego.
- c. Największym dziełem Wergiliusza była Eneida.

- d. Największym filozofem rzymskim był Horacy.
- e. Termy to były publiczne łaźnie z basenami i salami do uprawiania sportu.

Zadanie 6 (0 – 3 p.)

Oceń prawdziwość podanych zdań. Zaznacz „P” jeśli zdanie jest prawdziwe lub „F” jeśli zdanie jest fałszywe.

Kościół Hagia Sophia powstał w Konstantynopolu w okresie rządów cesarza Konstantyna Wielkiego.	P/F
W cesarstwie wschodniorzymskim – Bizancjum dominowała kultura grecka.	P/F
Wielkim osiągnięciem cesarza Justyniana Wielkiego stało się zebranie wszystkich rzymskich reguł prawnych i opublikowanie tzw. Kodeksu Justyniana.	P/F

Zadanie 7 (0 – 2 p.)

Przeczytaj poniższe zdania i podkreśl prawidłową informację, tak aby zdania były historycznie poprawne.

- a. Państwo polskie pojawiło się na arenie dziejów w połowie **IX / X** wieku naszej ery
- b. Plemiona, które weszły w skład państwa Mieszka I należały do **wschodniej / zachodniej** Słowiańszczyzny

Zadanie 8 (0 – 2 p.)

W 968 r. utworzono w kraju Mieszka I podległe bezpośrednio papieżowi biskupstwo misyjne

- a. W jakim polskim grodzie utworzono w 968 r. biskupstwo misyjne?
.....
- b. Jak nazywał się pierwszy polski biskup z biskupstwa misyjnego?
.....

Zadanie 9 (0 – 4 p.)

Ułóż chronologicznie królów polskich z dynastii Piastów:

Bolesław Krzywousty, Bolesław Chrobry, Władysław Łokietek, Przemysław II, Kazimierz Wielki

- a.
- b.
- c.
- d.

Zadanie 10 (0 – 1 p.)

W monarchii wczesnopiastowskiej wśród urzędników zwanych komesami najważniejszy był:

- a. palatyn
- b. kasztelan
- c. skarbnik

Zadanie 11 (0 – 3 p.)

Na poddanych króla lub księcia w Polsce oprócz składania danin ciążyły też inne obowiązki, np. pilnowanie grodów czy wykonywanie na rzecz władcy określonych powinności.

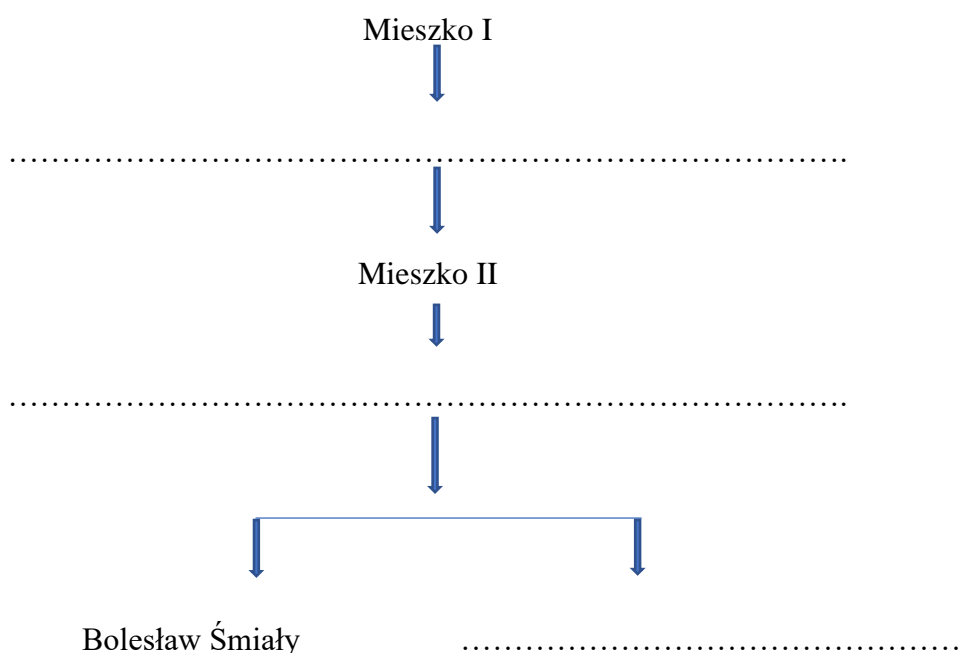
- a. Wyjaśnij pojęcie: osady służebne

.....
.....

- b. Wypisz dwie nazwy osad służebnych funkcjonujących we wczesnopiastowskiej Polsce

Zadanie 12 (0 – 3 p.)

Uzupełnij tablicę genealogiczną Piastów.

Zadanie 13 (0 – 2 p.)

Wypisz dwóch polskich książąt z dynastii Piastów, którzy byli uczestnikami wypraw krzyżowych.

- a.
- b.

Zadanie 14 (0 – 3 p.)

Przeczytaj poniższy tekst źródłowy i zaznacz „P” prawda, „F” fałsz przy zdaniach w tabelce

„W imię Pana Amen. Roku jego wcielenia 1190, w tym czasie, kiedy miasto Akka było oblegane przez chrześcijan i z łaską bożą odzyskane z rąk niewiernych, w wojsku chrześcijańskim znajdowali się pewni pobożni ludzie z miast Bremy i Lubeki, którzy, powodowani miłosierdziem, widząc cierpiących na różne i ciężkie niedostatki i dokuczliwą nędzę chorych w tymże wojsku, założyli szpital w namiocie swoim zbudowanym z żagla jakiegoś okrętu, nazywanego cocka w języku niemieckim. Gdzie zebrawszy wspomnianych

chorych, służyli im pokornie i z poświęceniem, i zarządzając dobrami przez Boga powierzonymi, miłosiernie opiekowali się chorymi uważając, że w osobie każdego chorego lub ubogiego podejmują samego Chrystusa (...)"

Piotr z Dusburga, Kronika ziemi pruskiej

Przedstawiony fragment kroniki dotyczy powstania zakonu joannitów.	P/F
Chrześcijańscy rycerze, którzy założyli szpital dla chorych i potrzebujących pochodzili z terenów niemieckich.	P/F
W tekście zostały przedstawione przyczyny powstania zakonu krzyżackiego.	P/F

Zadanie 15 (0 – 4 p.)

Poniższe zdjęcie przedstawia jeden z najstarszych zabytków województwa łódzkiego. Historia powstania tego kościoła związana jest z narodzinami Bolesława Krzywoustego. Zaznacz prawidłowe informacje, tak aby zakończenie każdego zdania było prawdziwe.

<http://www.kultura.lodz.pl/pl/poi/2164>

- Przedstawiony na zdjęciu kościół został wybudowany według zasad sztuki **romańskiej / gotyckiej**.
- Ten najstarszy w województwie łódzkim kościół znajduje się w **Tumie pod Łęczycą / w Inowłodzu**.

- c. Fundatorem tego kościoła był polski książę **Władysław Herman / Kazimierz Odnowiciel**.
- d. Zaprezentowany na zdjęciu kościół jest pod wezwaniem **św. Bolesława / św. Idziego**.

Zadanie 16 (0 – 4 p.)

W 1206 r. Temudżyn zwany Czyngis – Chanem zjednoczył wszystkie plemiona mongolskie, podbił sąsiednie tereny i utworzył ogromne państwo. W 1241 r. jego wnuk zaatakował Polskę. Odpowiedz na pytania dotyczące tego wydarzenia.

- a. Gdzie rozegrała się walna bitwa wojsk polskich z wojskami tatarskimi?
.....
- b. Który z książąt piastowskich ze Śląska wziął udział w tej bitwie?
.....
- c. Podaj nazwy dwóch ziem lub dzielnic Polski, które w 1241 r. zostały zaatakowane przez Tatarów
.....

Zadanie 17 (0 – 3 p.)

Śmiertelne niebezpieczeństwo zagroziło państwu polskiemu w 1331 r. Silna armia krzyżacka uderzyła na Łęczycę i Sieradz, który doszczętnie złupiono. Nie spotkawszy się w Kaliszu z wojskami czeskimi Krzyżacy rozpoczęli odwrót na zajęte przez siebie ziemie.

- a. Podaj, który z polskich królów wraz ze swoją armią podążył za wycofującymi się z Polski oddziałami krzyżackimi.....
- b. Podaj nazwę wsi, gdzie została w 1331 r. rozegrana bitwa polsko – krzyżacka
.....
- c. Jaką ziemię utracił polski król w roku następnym czyli 1332?
.....

Zadanie 18 (0 – 4 p.)

Na podstawie powyższej mapy odpowiedz na pytania.

- a. W którym wieku Polska posiadała taki obszar terytorialny?
- b. Jak nazywał się król, który rządził wówczas Polską?
.....
- c. Wypisz dwie dzielnice, które nie weszły w skład przedstawionego na mapie państwa polskiego

Zadanie 19 (0 – 4 p.)

W 1348 r. król Czech Karol IV założył uniwersytet w Pradze. Ten fakt wzmógł ambicje Kazimierza Wielkiego do posiadania własnej wyższej uczelni. Po długich staraniach u papieża, na mocy królewskiego przywileju powołał „nauk przemożnych perłę” czyli pierwszy polski uniwersytet.

- a. Podaj nazwę tej uczelni w okresie panowania ostatniego Piasta.
.....
- b. W którym roku król Kazimierz Wielki wydał przywilej utworzenia w Polsce uczelni wyższej?
- c. Rangę tej polskiej uczelni początkowo obniżał brak najważniejszego dla średniowiecznych szkół wydziału. Podaj nazwę tego brakującego wydziału.
.....
- d. Na którym uniwersytecie europejskim wzorowany był ustrój naszej polskiej uczelni?

Zadanie 20 (0 – 4 p.)

Przedstawiona na zdjęciu budowla to jeden z zabytków pochodzący z terenu województwa łódzkiego. Zamek ten był jednym z elementów obrony państwa polskiego przed coraz potężniejszym państwem krzyżackim. Odpowiedz na pytania dotyczące tego obiektu.

- a. W jakim mieście województwa łódzkiego znajduje się przedstawiony na zdjęciu zabytek?
.....
- b. W którym wieku został wybudowany przedstawiony na zdjęciu zamek?
.....
- c. Który z polskich królów nakazał budowę tego zamku?
.....
- d. Jaką decyzję podjął król Polski Władysław Jagiełło po bitwie pod Grunwaldem dotyczącą wykorzystania tego zamku?
.....
.....

Zadanie 21 (0 – 2 p.)

Podkreśl poprawne zdania dotyczące Jana Długosza.

- a. Jan Długosz był kronikarzem krakowskim i dyplomatą.
- b. W wieku 13 lat trafił do Akademii Krakowskiej i po pięciu latach ją ukończył.
- c. Był osobistym sekretarzem biskupa krakowskiego Stanisława ze Szczepanowa.
- d. Król Kazimierz Jagiellończyk powierzył mu kształcenie swoich synów.

Zadanie 22 (0 – 1 p.)

Pierwsze obrady sejmiku walnego odbyły się w 1493 r. Początkowo król zwoływał sejm tylko w razie potrzeby. Z czasem obradujący spotykali się regularnie co 2 lata najpierw w Piotrkowie, a od połowy XVI wieku w Warszawie lub Grodnie. Jak nazywał się król, który w 1493 r. rządził Polską?

.....

Zadanie 23 (0 – 2 p.)

Wraz ze zderzeniem się Starego i Nowego Świata, kiedy Portugalczycy i Hiszpanie opanowali sztukę żeglugi przez Atlantyk, wraz z nimi podróż odbywały rośliny, które zmieniały bieg historii. Do poniższych opisów dopisz nazwę opisywanego warzywa, rośliny, przyprawy lub owocu:

- a. Jego nasiona były ważnym sezonowym pożywieniem Indian na zachodzie Ameryki, którzy już dwa lub trzy tysiące lat temu mieli ziarno, aby uzyskać mąkę. Mięiste kwiaty traktowano jak warzywo. Z włóknistych liści i części łodyg tkano ubrania i pleciono kosze. To również Indianie poznali lecznicze właściwości tej rośliny i robili z niej krem przyspieszający gojenie się ran. Nic dziwnego że u Azteków roślina ta była przedmiotem kultu.
.....
- b. Jest jedną z najważniejszych niejadalnych roślin uprawnych. Jej włókna znajdziemy wszędzie – w bandażach i pieluchach, w papierze. Nasiona trafiają do mydła, margaryny czy oleju spożywczego. Zanim jednak plantatorzy znaleźli dla niej zastosowanie

przemysłowe oznaczała tylko jedno – tkaninę. Jej zbiór był źródłem największej ludzkiej niedoli szczególnie w Ameryce Południowej.

.....

Zadanie 24 (0 – 4 p.)

Do poniższych odkrywców dopisz państwo, którego monarchowie finansowali daną wyprawę

odkrywca	państwo z którego wywodzili się monarchowie finansujący wyprawę
Krzysztof Kolumb	
Vasco da Gama	
Bartłomiej Diaz	
Ferdynand Magellan	

Zadanie 25 (0 – 5 p.)

Połącz dzieła z ich twórcami:

Erazm z Rotterdamu	Pieta
Leonardo da Vinci	Pochwała głupoty
Rafaël Santi	O obrotach sfer niebieskich
Mikołaj Kopernik	Narodziny Wenus
Michał Anioł	Ostatnia wieczerza
	Madonna Sykstyńska

Zadanie 26 (0 – 4 p.)

Do podanych informacji dopisz, których religii protestanckich powstałych w XVI wieku one dotyczą (luteranizm, kalwinizm, anglikanizm). Do każdej z informacji dopisz tylko po jednej poprawnej religii protestanckiej.

- Odrzucenie sakramentów z wyjątkiem chrztu i komunii
.....
- Odrzucenie celibatu księży
.....
- Odrzucenie zwierzchnictwa papieża nad kościołem
.....
- Losy człowieka są z góry określone przez Boga
.....

Zadanie 27 (0 – 3 p.)

Do podanych dat dopisz wydarzenia

1555 -

1517 -

1545 -

Zadanie 28 (0 – 2 p.)

Dzięki handlowi Gdańsk w XVI wieku stał się największym i najbogatszym miastem Rzeczypospolitej.

- a. W którym roku Polska odzyskała Pomorze Gdańskie, dzięki zwycięstwu nad zakonem krzyżackim?
.....
- b. Który polski król zwyciężył zakon krzyżacki i odzyskał dla Polski dostęp do Bałtyku?
.....

Zadanie 29 (0 – 1 p.)

Powyższy obraz Jana Matejki przedstawia słynnego błazna królewskiego Stańczyka. Zaznacz prawidłowy ciąg chronologiczny związany z tematyką poniższego obrazu.

- a. bitwa pod Orszą – koronacja Zygmunta Starego na króla Polski – utrata Smoleńska
- b. koronacja Zygmunta Starego na króla Polski – utrata Smoleńska – bitwa pod Orszą
- c. utrata Smoleńska – bitwa pod Orszą – koronacja Zygmunta Starego na króla Polski

Zadanie 30 (0 – 3 p.)

Do podanych wydarzeń dopisz daty:

- a. Wybuch ostatniej wojny polsko – krzyżackiej.
.....

- b. Złożenie hołdu lennego królowi polskiemu przez Albrechta Hohenzollerna.
.....
- c. Wojska polsko – litewskie pokonały armię moskiewską w bitwie pod Orszą.
.....

Zadanie 31 (0 – 10 p.)

Uzupełnij tabelę w oparciu o informacje dotyczące postanowień unii lubelskiej z 1569 r. (polityka zagraniczna, sejm, moneta, wojsko, urzędy, król, senat, skarb, sądy, język urzędowy).

Wspólne dla Polski i Litwy	Osobne dla Polski i Litwy

Zadanie 32 (0 – 4 p.)

Wypisz po kolei dynastie rządzące w Polsce od X w. do roku 1572:

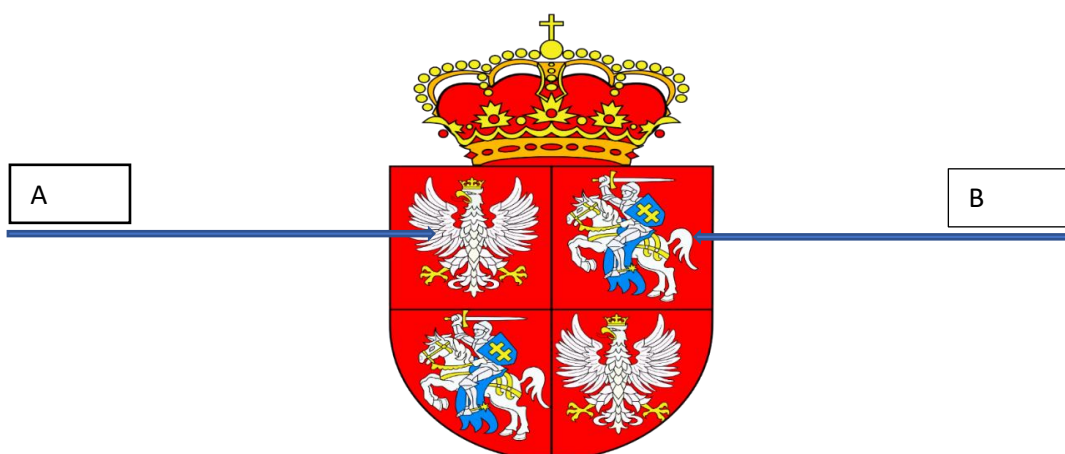
- a.
- b.
- c.
- d.

Zadanie 33 (0 – 2 p.)

Wpisz w wyznaczone miejsca nazwy elementów tworzących herb Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

A

B.....

[illegible]